

PRESSITEADE nr 9/23

Luxembourg, 12. jaanuar 2023

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-42/21 P | Lietuvos geležinkeliai vs. komisjon

Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine: Euroopa Kohus otsustas jätta muutmata Üldkohtu otsuse, millega määrati Leedu riiklikule raudtee-ettevõtjale trahv ligikaudu 20 miljonit eurot

Komisjoni analüüs on lõpetatud ja võimaldab õiguslikult piisavalt tõendada, et raudteetaristu lammutamine võis kaasa tuua konkurentsivastase mõju

Lietuvos geležinkeliai AB (LG) kui Leedu riiklik raudtee-ettevõtja on Leedus ühtaegu nii raudteetaristuettevõtja kui ka raudteeveoteenuste osutaja. LG sõlmis 1999. aastal Orlen Lietuva AB-ga (edaspidi „Orlen“), mis on Leedu naftaettevõtja, mis kuulub Poola naftaettevõtjale PKN Orlen SA, lepingu viimasele raudteeveoteenuste osutamiseks Leedu territooriumil. Kõnealune leping puudutas muu hulgas Leedu loodeosas Läti piiri lähedal Bugeniais asuvast Orlenile kuuluvast suurest rafineerimistehasest naftatoodete vedu Klaipėda (Leedu) sadamaterminali. LG ja Orlen vahel 2008. aastal toimunud vaidluse tõttu kavandas viimane suunata oma Klaipėdast väljuva mereeksporditegevuse ümber Riia ja Ventspils (Läti) sadamaterminalidesse ning sellega seoses teha oma Bugeniai tehasest pärinevate toodete vedamise ülesandeks Läti riiklikule raudtee-ettevõtjale Latvijas dzelzceļš'ile (edaspidi „LDZ“).

Kuna Lätti suunduval lühikesel lõigul oli raudtee mõnekümne meetri ulatuses deformeerunud, peatas LG liikluse 19 km pikkusel raudteelõigul Mažeikiai (Leedu) ja Läti piiri vahel. LG alustas 3. oktoobril 2008 vaidlusalusel lõigul raudtee täielikku lammutamist ja sai sellega valmis enne 2008. aasta oktoobrikuu lõppu. Seetõttu pidi Orlen, kes lähtus sellest, et LG-l ei olnud kavatsust vaidlusalust raudteelõiku lähiajal remontida, loobuma oma kavatsusest kasutada LDZ teenuseid.

Komisjon määras LG-le 2. oktoobri 2017. aasta otsusega turgu valitseva seisundi kuritarvitamise eest Leedu kaubaveoturul ligikaudu 28 miljoni euro suuruse trahvi. Seejärel esitas LG Euroopa Liidu Üldkohtule hagiavalduse, paludes vaidlustatud otsus tühistada ja trahvisummat vähendada. Üldkohus jättis 18. novembri 2020. aasta otsusega LG hagiavalduse rahuldamata ja vähendas trahvi summat 20 068 650 euron. LG esitas Euroopa Kohtule apellatsioonkaebuse, paludes Üldkohtu otsus tühistada.

Tänase otsusega jättis Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse muutmata.

Euroopa Kohus meenutas kõigepealt, et liidu õiguse tähenduses „turgu valitseva seisundi kuritarvitamiseks“ kvalifitseerimine puudutab turgu valitseva seisundiga ettevõtja tegevust, mis takistab konkurentsi säilitamist või tõhustamist. Samuti tõi Euroopa Kohus esile, et tema kohtupraktikast selgub, et keeldumine võimaldada kasutada taristut, mille on turgu valitseva seisundiga ettevõtja oma tegevuse tarbeks loonud ja mis talle kuulub, võib kujutada endast turgu valitseva seisundi kuritarvitamist. Siiski toonitas Euroopa Kohus, et sellise raudtee likvideerimist, mis ei muutu vältimatult kasutuskõlbmatuks mitte ainult konkurentide jaoks, vaid ka turgu valitseva seisundiga ettevõtja enda jaoks, ei tohi analüüsida kui taristu kasutada võimaldamisest keeldumist. See võib kujutada endast

kuritarvituse iseseisvat vormi.

Üldkohtu otsuse tühistamiseks esitatud nõuete põhjendamisel heitis LG Üldkohtule ette ka õigusnormi rikkumist, kui Üldkohus nõustus sellega, et komisjon kvalifitseeris raudtee likvideerimise „turgu valitseva seisundi kuritarvitamiseks“ liidu õiguse tähenduses. Selles osas lükkas Euroopa Kohus nimetatud väite põhjendamatusse tõttu tagasi, kuna väide põhines vaidlustatud kohtuotsuse ilmselgelt vääralt tõlgendusel.

Mis puudutab väidet, millega vaidlustati komisjoni hinnangud, mille kohaselt tõi raudtee likvideerimine endaga kaasa konkurentsivastase mõju, siis lükkas Euroopa Kohus selle väite tervikuna tagasi.

LG-le määratud trahvi arvutamise kohta leidis Euroopa Kohus, et Üldkohus kasutas oma täielikku pädevust, kui ta hindas trahvisumma ümber ja vähendas komisjoni määratud trahvisummat.

Meeldetuletus: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

